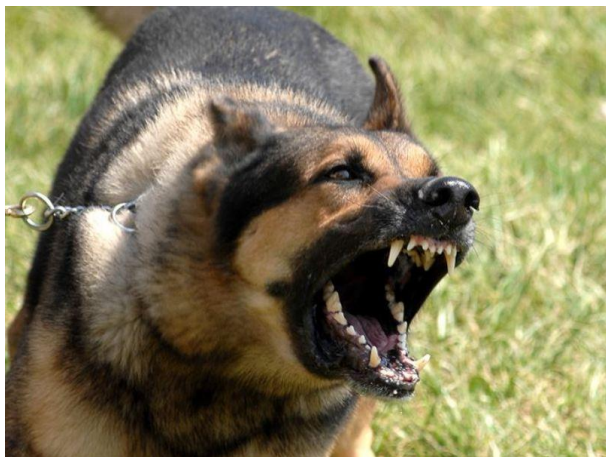

Ще раз про сказ

Сказ – це гостре інфекційне захворювання всіх теплокровних тварин і людини, за

якого уражується центральна нервова система з ознаками поліенцефаломієліту, супроводжується паралічами і завжди закінчується смертю.

Людина заражається під час укусу тварини або коли її слина потрапляє на слизові оболонки чи пошкоджену шкіру, через подряпини. Вірус сказу дуже чутливий до дії ультрафіолетових і прямих сонячних променів, висушування, гине миттєво при звичайних режимах пастеризації, кип'ятінні, дії 45-70-

відсоткового розчину спирту, мильного розчину. П'ятивідсотковий розчин йоду вбиває вірус протягом однієї хвилини. В слині вірус сказу зберігається одну добу, в замороженому стані - 75 днів. У рані вірус може зберігатися від кількох годин до кількох тижнів.

Інкубаційний період - від 7 днів до року і навіть більше. Розповсюджують сказ у природі лисиці, вовки, єнотовидні та бродячі собаки. Захворівши, дикі тварини перестають боятися людей, навіть удень можуть забігати в населені пункти, нападати на людей або тварин.

Сказ у собак. Хвора тварина стає пригніченою, лежить, у неї зникає апетит, до води байдужа – гідрофобії немає. Наприкінці другого дня виникає неспокій, собака намагається сховатися в куток (під ліжко, в будку), хапає ротом повітря, може розгризати свою загоєну рану, ковтає неїстівні предмети. Може тікати з дому на великі відстані – до 50 км за день. Період збудження триває 3-4 дні, гине тварина на 6-8 день хвороби. Це класична картина. Але в будь-якому випадку поведінка тварини змінюється, що має насторожити господаря. Собака стає причиною зараження людей, тому що живе в їхньому оточенні. Провакцинований собака, якщо його покусала хвора тварина, не є джерелом зараження, в нього не виникає агресивності, бажання кусати, не виділяється слина, вірус сказу в слині відсутній.

Сказ у котів має набагато гостріший перебіг. Перші ознаки: у тварини збільшується занепокоєння, з'являється хриплість голосу, погляд стає переляканим. У стані агресії вони нападають на господарів, інших людей. Під час нападу тварину важко відірвати від рани через спазм жувальних м'язів. Рани глибокі, їх краї злипаються і важко піддаються обробці.

Це, до речі, характерне і для укусів **лисиць**. У худоби спостерігається рев, сильне слиновиділення, за паралітичної форми – тихий сказ. **Вівці, кози, свині, коні** хворіють на буйну форму сказу. Становлять небезпеку і укуси кажанів, за останні 20 років в Україні померло двоє дітей.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я і Міжнародного епізоотичного бюро, сказ входить до першої п'ятірки найнебезпечніших зооантропонозів, що завдають найбільших соціальних та економічних збитків.

Вакцинації проти сказу потребують собаки і коти та дикі хижі звірі, особливо актуально це зараз, коли випадки захворювання почастишали.